

Associeringsaftalen med Tyrkiet og de danske
familiesammenføringsregler:
EU-Domstolens domme af 14. april 2016 i sag C-
561/14, *Genc*, og af 10. juli 2019 i sag C-89/18, *A*

Oplæg på Dansk Forening for Europarets møde

København, 4. december 2019

Jens Vedsted-Hansen, Aarhus Universitet

Oversigt over oplægget

- Associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet
- Stand still-klausulerne og deres virkning
- EU-Domstolens dom af 12. april 2016, *Caner Genc mod Integrationsministeriet*
- EU-Domstolens dom af 10. juli 2019, *A mod UIM*
- Opfølgning på de konkrete domme fra EU-Domstolen
- Stand still-klausulernes fremtidige betydning

Associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet

- Ankara-aftalen af 12. september 1963
- Tillægsprotokol af 23. november 1970
 - Selvstændige erhvervsdrivende og tjenesteydere
 - I kraft (for Danmark) 1. januar 1973
- Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980
 - Kapitel II afsnit 1 ang. beskæftigelsesforhold og arbejdskraftens frie bevægelighed
 - I kraft 1. december 1980

Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80

- Artikel 6 om adgang til beskæftigelse for tyrkiske arbejdstagere med tilknytning til det lovlige arbejdsmarked
 - Efter 1 år: ret til fornyelse af arbejdstilladelse hos samme arbejdsgiver
 - Efter 3 år: ret til at modtage tilbud om arbejde hos en arbejdsgiver efter eget valg, dog fortrinsret for EU-arbejdstagere og forudsætning om normale vilkår og registrering hos arbejdsmarkedsmyndighederne
 - Efter 4 år: fri adgang til enhver form for lønnet arbejde
- Artikel 7 om familiemedlemmer til tyrkiske arbejdstagere
- Ingen ret til første indrejse, men
- Artikel 13: ikke nye begrænsninger fsva. vilkårene for adgang til beskæftigelse for arbejdstagere og deres familiemedlemmer

Stand still-klausulerne og deres virkning

- Artikel 13 i Afg. nr. 1/80 + artikel 41, stk. 1 i Tillægsprotokol fra 1970
 - Genstand for EU-Domstolens fortolkning ved forelæggelse af præjudicielle spørgsmål
 - Umiddelbar anvendelighed under visse forudsætninger
 - De to stand still-klausuler har samme formål og samme virkning (*Genc* pr. 41)
- Inddragelse af opholdstilladelse
 - EU-Domstolens dom af 9. december 2010, forenede sager C-300/09 + C-301/09, *Toprak og Oguz*
- Familiesammenføring
 - EU-Domstolens dom af 10. juli 2014, sag C-138/13, *Dogan*

EU-Domstolens dom af 12. april 2016, *Caner Genc mod Integrationsministeriet*

- Afslag på familiesammenføring for barn af tyrkisk arbejdstager med henvisning til kravet om integrationspotentiale i Udl. § 9, stk. 13 (20)
- ØL-forelæggelse med henvisning til *Dogan* og spørgsmål om
 - Formålet med Associeringsaftalen og Domstolens tidligere stand still-fortolkning
 - Evt. forskel mellem de to stand still-klausuler pga. forskellig ordlyd
 - Retningslinjer for restriktionstesten
- EU-Domstolens dom
 - Fortolkningen i *Dogan* kan overføres på sag efter artikel 13 i Afg. nr. 1/80
 - § 9, stk. 13 udgør en 'ny begrænsning' i artikel 13's forstand
 - Formålet om vellykket integration er et tvingende alment hensyn, men
 - Begrænsningen 'ikke begrundet' som følge af manglende forholdsmæssighed

A mod UIM: sagsforløbet

- Maj 2010: US afslår familiesammenføring
- September 2010: UIM stadfæster afslaget
- Marts 2014: A anlægger sag ved Retten i Aalborg
- Maj 2014: Sagen henvises til Københavns Byret
- December 2016: Sagen henvises til Østre Landsret
- Januar 2018: Østre Landsret forelægger præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen:
 - Kan den 'nye restriktion' i Udl. § 9, stk. 7 anses for begrundet i et tvingende alment hensyn samt for at være egnet og nødvendig?
 - Hvis ja: yderligere spørgsmål ang. kriterier i henhold til praksis efter § 9, stk. 7

EU-Domstolens dom af 10. juli 2019, *A mod UIM*

- Skærpet betingelse for familiesammenføring udgør en 'ny begrænsning' som omhandlet i artikel 13 i Afg. nr. 1/80 (pr. 28)
- Beslutningen om at rejse til en EU-stat mhp. varig lønnet beskæftigelse dér kan **påvirkes negativt**, hvis EU-statens lovgivning
 - vanskeliggør eller umuliggør familiesammenføring, således at
 - den tyrkiske arbejdstager kan se sig **nødsaget til at vælge mellem sin beskæftigelse i EU-staten og sit familieliv i Tyrkiet** (pr. 29)
- Begrænsninger med det **formål** eller den **følge** at undergive den tyrkiske arbejdstagers udøvelse af arbejdskraftens frie bevægelighed **mere restriktive betingelser** er forbudt, medmindre ...

A mod UIM: Domstolens restriktionstest

- Restriktionen kan legitimeres fordi den
 - Falder indenfor artikel 14 i Afg. nr. 1/80 (offentlig orden, sikkerhed og sundhed) eller
 - Er begrundet i et **tvingende alment hensyn** + **egnet** til at sikre virkeliggørelse af det forfulgte lovlige formål + ikke går videre end **nødvendigt** for at nå formålet (pr. 31)
- Vurdering af tilknytningskravet i Udl. § 9, stk. 7
 - Formålet om 'vellykket integration' kan udgøre et tvingende alment hensyn
 - Ægtefællernes **tilknytning til tredjelandet** har ikke nogen større indvirkning på sandsynligheden for vellykket integration af ansøger i EU-staten
 - Gør det ikke muligt at vurdere **muligheden for integration** af ansøger eller af parret
 - Forhold til oprindelseslandet og til EU-staten udelukker ikke hinanden, derfor begrænser B's tilknytning til Tyrkiet ikke muligheden for integration (pr. 37-39)

A mod UIM: konklusion

- § 9, stk. 7 fastsætter ikke nogen **integrationsforanstaltning**, der kan forbedre muligheden for integration af ansøger (pr. 40)
 - Foranstaltninger før eller efter indrejse?
 - GA: 'positive fremtidsrettede krav' ('framtidsvilkor'/'vorausschauende'/'prospectives'/'prospective') som f.eks. pligt til et vist sprogniveau indenfor en rimelig frist efter tilladelsen (GA pr. 31)
- Vurderingen af tilknytningskravet hviler på **diffuse og upræcise kriterier**, som i strid med retssikkerhedsprincippet medfører **forskelligartet og uforudsigelig praksis** (pr. 41)
- Tilknytningskravet derfor **ikke egnet** til at sikre virkeliggørelse af formålet om vellykket integration (pr. 42)
- Effektiv styring af migrationsstrømme?! (pr. 43-46)

Opfølgning på de to domme fra EU-Domstolen

- *Genc*

- Lovforslag nr. L 191/2015-16: lov nr. 664 af 8. juni 2016 om ophævelse af 2 års-fristen i Udl. § 9, stk. 13 (stk. 20)
- Lovforslag nr. L 43/2019-20: ophævelse af kravet om integrationspotentiale

- *A mod UIM*

- UIM's notat af 26. august 2019
 - Genoptagelse ex officio af sager afgjort siden 2011
 - Mulighed for genoptagelse efter begæring af sager afgjort 2000-2010
 - Retsgrundlaget for afgørelse ved genoptagelse?
 - Erstatningskrav?
- Tilknytningskravet ophævet ved lov nr. 742 af 8. juni 2018

Stand still-klausulernes fremtidige betydning?

- Betydning for andre 'nye begrænsninger'
 - Integrationskravet i Udl. § 9, stk. 8
 - Herboende bestået prøven i Dansk 3 e.l.
 - Ægtefællerne opfylde tre ud af fem betingelser
 - Herboende i ordinær fuldtidsbeskæftigelse i mindst 5 år
 - Herboende under uddannelse i mindst 6 år
 - Ansøgeren bestået prøven i Dansk 1 e.l.
 - Ansøgeren i ordinær fuldtidsbeskæftigelse i mindst 3 af seneste 5 år
 - Ansøgeren bestået anerkendt uddannelsesforløb af mindst 1 års varighed
 - Lovforslag nr. L 231/2017-18: begrundet i bl.a. hensynet til at sikre integrationen, går ikke videre end nødvendigt, derfor tillige egnet)
 - Skærpet boligkrav i Udl. § 9, stk. 6 + 7 (lovforslag nr. L 231/2017-18, jf. ovenfor)
 - 3 måneders-frist for ansøgning om børnesammenføring (lovforslag nr. L 43/2019-20: ikke anvendelse på udlændinge omfattet af EU-retten, inkl. assoc.aftalekomplekset)
- Betydning for løbende sager: generel vejledning på 'nyidanmark'